

**PROFESNÍ CERTIFIKACE V ATD ČR, o.s.
CAREER CERTIFICATION IN ATD CZECH REPUBLIC, o.s.**

František HELEBRANT - Jiří DEDRLE
VŠB – TU Ostrava, ATD ČR, o.s.

Summary: The discipline of technical diagnostics has become more important recently. It focuses on the safety and reliability of service concerning industrial and energetic units, and constructional groups. One of the key conditions and main influence to fulfil the requirements of the technical diagnostics is the high level of professionalism, and the technical and moral characteristics of the workers. The professional certification within a particular field of the technical diagnostics certifies a worker's qualification and his ability to do such a job. The Certification Body is an independent and objective authority, which examines the reliability of workers. The certificate serves as a worker's record of his personal knowledge. Then, it is easier for an employer to prove the worker's qualification to either accredited authorities or customers. Finally, it objectively defines the employer's duty, which is related to the worker's qualification according to ISO 9001. The aim of the Certifying Body for the worker's professional qualification is to provide an applicant with a chance to prove his professional grade before an independent and objective authority, which leads to persistent promotion of the technical diagnostics level. Consequently, it proves to be reliable in its' expressive capability and results.

ÚVOD

Zvyšování provozuschopnosti a provozní spolehlivosti, zajištění delších intervalů mezi údržbářskými odstávkami, efektivní využití pracovníků údržby, lepší a efektivní technická podpora, účinnější využití informací apod., jsou svým způsobem celkem známé cesty zvyšování produktivity výroby, ale bohužel ne vždy plně využívané nejen v českých, ale i zahraničních podmínkách.

Základním znakem jakosti každého výrobku, resp. výrobního stroje je spolehlivost, kterou v nejobecnější rovině chápeme jako stálost užitných vlastností během provozního nasazení, což nepřímo znamená systematické vytváření předpokladů a podmínek k dosažení dostatečné jistoty. Klíčovým nástrojem zajištění dostatečné spolehlivosti se tak stává údržba s celým svým komplexem nástrojů, resp. prostředků její zajištění, kde technická diagnostika patří k rozhodujícím a prioritním.

Následně je zřejmé, že i technické vzdělání musí v obecné rovině respektovat požadavky doby a kvalitu přípravy při výchově lidských zdrojů. Řešení této oblasti je pak postaveno na dvou základních pilířích:

- ✓ Vzdělávání v dané problematice včetně vysokoškolské úrovně
- ✓ Certifikaci profesní způsobilosti v oboru, tzn. řešení kvalifikace pracovníků údržby v souladu s ČSN EN 45013, resp. dnes ČSN EN ISO/IEC 17024, která nabyla platnost v prosinci 2003 a dalších nespecifikovaných požadavků a norem. Tuto profesní certifikaci provádí ATD ČR, o.s. pro výkon funkce TECHNIK DIAGNOSTIK a ČSPÚ pro výkon funkce MANAŽER ÚDRŽBY a další.

CERTIFIKACE PROFESNÍ ZPŮSOBILOSTI

V roce 2000 se Asociaci technických diagnostiků České republiky (ATD ČR, o.s.) za spolupráce Akreditovaného certifikovaného místa Domu techniky Ostrava (ACM DTO), dnes ACM DTO CZ Ostrava, který je akreditovaným subjektem č. 3017 v oblasti certifikace

personálu u Českého institutu pro akreditaci (ČIA), podařilo ukončit proces akreditace některých oblastí technické diagnostiky. ACM DTO CZ a ATD ČR, o.s. je tedy nositelem „Osvědčení o akreditaci k certifikaci pracovníků“ č. 348/2000, vydaného ČIA pro výkon funkce **TECHNIK DIAGNOSTIK - VIBRODIAGNOSTIK, TRIBODIAGNOSTIK** a v roce 2006 pro výkon funkce **TECHNIK DIAGNOSTIK - TERMOGRAFIE** a před akreditací (plánováno duben 2009) je další profese **TECHNIK DIAGNOSTIK – MONTÁŽNÍCH A OPTICKÝCH MĚŘENÍ**.

Většinou existují tři základní **ÚROVNĚ KVALIFIKACE**. Liší se úrovní vzdělání, praxí a schopností potřebných k plnění úkolů v dané kvalifikační úrovni:

Úroveň I – výkonný pracovník technické diagnostiky

Úroveň II – samostatný pracovník technické diagnostiky

Úroveň III – vedoucí, vědecký a vývojový pracovník technické diagnostiky.

Vzhledem k tomu, že podmínky profesní certifikace pro výkon funkce

TECHNIK DIAGNOSTIK jsou podrobně popsány na webových stránkách asociace na adrese <http://www.atdcr.cz/>, tak pouze ve stručnosti formou odkazů na uvedené webové stránky uvádíme.

Na horní liště po otevření webových stránek najdeme odkaz na certifikaci, kde mimo klasického slova úvodem, definovaného významu a cíle, najdeme odkazy na vzory dokumentů včetně formulářů ke stažení a kompletní seznam doposud profesně certifikovaných osob po jednotlivých oborech. Trochu malinko delší dobu se musíme pozastavit pouze u formulářů ke stažení a objasnit tento pojem. Zde najdeme úplný text tzv. **POŽADAVKOVÝCH LISTŮ** pro jednotlivé profese, tzn. jednoznačně definované podmínky k získání profesního certifikátu jak po stránce vzdělání, tak požadované praxe včetně přesného obsahu vzdělání, otázek a průběhu certifikační zkoušky.

V zájmu ucelenosti uváděných údajů musíme ještě jednou odkázat na již citované webové stránky, ale odkaz na horní liště má název – kurzy a školení. Zde najdeme přesnou definici a výčet pracovišť, kde je možno získat požadované vzdělání, kde je možno vykonat praktickou část certifikační zkoušky. Tzn. je zde uveden rozdíl mezi schváleným školícím pracovištěm a školícím pracovištěm a objasněn statut schváleného pracoviště k vykonávání praktické části certifikační zkoušky.

ZÁVĚR

Plně doufáme, že dnes je všeobecně známo, že ve volném podání - cílem **TECHNICKÉ DIAGNOSTIKY** je objektivní poznání technického stavu sledovaného objektu a zajištění jeho schopností vykonávat požadované funkce za stanovených podmínek, a to nejen v současnosti, ale i v budoucnosti. Pak určitě nikoho nepřekvapí, že i v návaznosti na profesní certifikaci a přístup výrobních společností k údržbě jako procesně technické činnosti, pak musíme pojímat profesní certifikaci jako jeden z nástrojů její zajištění v obecném slova smyslu.

Každá moderní výrobní společnost musí umět přijmout a implementovat nové metody a principy včetně řešení provozní spolehlivosti výrobních strojů, které povedou k růstu

výkonnosti a produktivnosti, jinak nemají na dnešním trhu naději na přežití, tzn. chápat údržbu jako zdroj zisku a konkurenceschopnosti firmy, resp. výrobní společnosti“.

Musíme chápat údržbu jako systémovou procesně technickou činnost tzn, lze tento proces identifikovat, optimalizovat, opakovat, rozšiřovat horizontálně i vertikálně, v opačném případě vždy začínáme znovu od nuly se stejnými chybami a vše musíme řešit v souvislostech provozního nasazení daných objektů